

LÖVÉTEI KIÁLTÓ

III. évfolyam, 3. szám 2001. március Ára szabadeladásban: 3000 lej illetve 50 forint, megrendelőknek 2500 lej

A Március 15-i ünnepi beszédek

(A beszédek az elhangzás sorrendjében közöljük)

Balázs István polgármester:

Tisztelt budakalászi vendégek, főtanfelügyelő úr, kevések lövéteiek! Ma a magyar szabadságharc születésének emlékülnepe van. Szeretettel köszöntöm vendégeinket és Lövete minden lakóját. Megható, hogy a magyar történelem egyik legfontosabb napjáról együtt emlékezhetünk. Mert emlékeznünk kell azokra, akik karddal vagy anélkül harcolva új hazát teremtettek, melyet szébbnek hittek a réginél. Bátrak voltak, kitartóak és merészen cselekedtek. Tisztelet jár nekik. De vajon ránk hogyan fognak gondolni 150 év múlva? Nekünk nem kell karddal harcolnunk, de bátornak és kitartónak kell lennünk, hogy a kivívott szabadságban megmaradjunk. A székelyül ugyan nem kell leráznunk a bilincset, tetteinknek és székelységünknek nagy dicsőséget szereztek maguknak őseink, de tudták, hogy csak nagy eredményekért jár dicsőség. Rólunk akkor fog szó esni a történelemben, ha megőrizzük mivoltunkat, nemzetiségünket és lakhelyünket. Ez a mi szabadságunk. Nehéz, áldozatos munka, feladat, de nem lehetetlen. Lövete minden lakója nevében tudatom, hogy az anyaországból érkezett testvéreinkkel az ünnepünk magasztosabb és meghittebb lett. Nemes Nagy Ágnes soraival szeretném zárni megnyitóm:

„Engedj zászlórúd,
Miért markolsz vissza a széltől?
Rongy lennél egyedül,
Így lobogó, lobogó.”

(folytatás a 3. oldalon)

A szülő-gyermek közötti kommunikáció javításának módszerei

(folytatás előző számunkból)

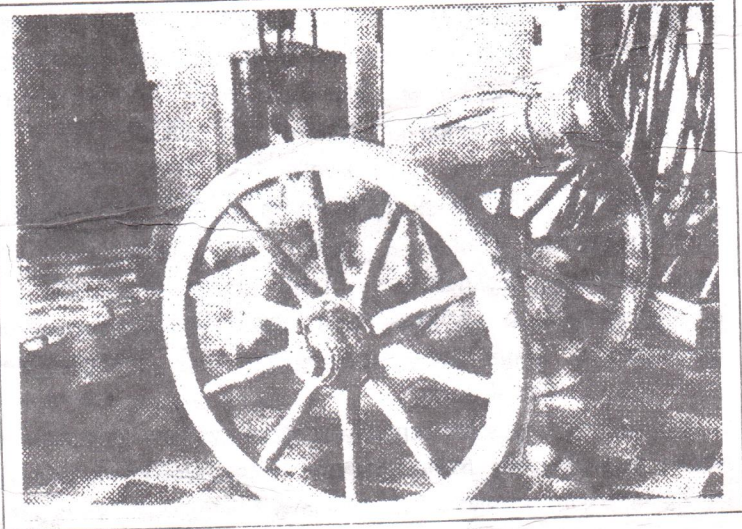
1. Odafigyelés

A gyermekek tele vannak energiával és egész nap mozgékonyak. Mindent megtesznek azért, hogy magukra vonják a felnőttek figyelmét. A szülőnek viszont csak az tetszik, ha a gyereke jó cselekedete által vonja magára a figyelmet.

Ha odafigyelünk a szép és jó dolgokra, amit a gyerek véghez visz, és megerősítjük azt, általa nő a gyerek önbizalma. Ugyanakkor folytatni fogja a jó cselekedeteket. Szülő: „De szépen játszol! Ez jó, mert így én is folytathatom a munkámat.”

(folytatás a 4. oldalon)

András Magdolna óvónő

Néhány szó a hagyományokról

Bizonyára többen feltették a kérdést, hogy az ideai farsangzáró bálók miért nem voltak az előző évekhez hasonlóan megtartva, tehát miért került a Maszkabál Kövércsütörtök helyett vasárnapra, és miért maradt el az úgynevezett Székelyruhás bál. A válasz igen egyszerű: a népszokások addig számítanak népszokásnak, amíg van aki éltesse ezeket. A Maszkabál akkor Maszkabál, amíg valakik felöltöznek maszkaráknak. A Székelyruhás bál is csak addig az, amíg székelyruhában mennek oda. A Húshagyókeddi ünnepség is csak a fiatalok nagyszámú részvételével nevezhető sikeresnek. Mindenképpen jó lett volna megtartani mind a négy farsangzáró bált, de ahhoz sok minden szükséges. Többek között zenészek kellene, akik nem is akarhogyan húzzák a talpalávalót. Márpedig a jó zenészeket meg is kell fizetni, még akkor is, hogyha a bál bevétele esetleg nem elég hozzá. Ahhoz pedig szükség van a hagyományápoló közönségre, akik nem kívülről kritizálják a szervezést, hanem megmutatják, hogy igenis szükség van ezekre a hagyományos bálókra azáltal, hogy aktívan részt vesznek ezeken a rendezvényeken. A gyakorlat azt mutatja, hogy az érdeklődők száma egyre kevesebb. Ma már a hagyományos rendezvények csak annyira számítanak a faluközösség egyöntetű ünnepének, hogy ezekkel egy időben meg lehet szervezni egyéb mulatságokat is, mint például a Vadászbált.

Tehát egy szó, mint száz, a hagyományaink fenntartásához nem szónokolni kell a levegőbe, hanem valamit tenni is kell érte. Ehhez egy összetartóbb faluközösségre van szükség, akinek büszkesége az, ami kimondottan Löveterületre jellemző, mint például a farsangzáró népszokások.

Sorbán József

Hadianyaggyártás a lövétei vashámban 1849 tavaszán

Nincs Székelyföldön olyan település, melynek történelme ne fonódna össze a magyarság történelmének legnagyobb fejezetével, az 1848-1849-es forradalmi eseményekkel, harcokkal. Hisz minden helység adott a forradalomnak hős honvédeket, s jelentősek voltak anyagi áldozataik is a „haza oltárán”. Számos falu nyersanyaggal – harangjait ajánlva fel önkéntesen. Gábor Áron ágyúöntő műhelyének – segítette az erdélyi hadiipart, hiszen akkoriban az ágyúkra s más hadiszerekre nagy szükség volt.

Szülőfalunk, Lövéte is kivette a maga részét a hadianyaggyártásból, nyersvasával járulva hozzá a kézdívasárhelyi fegyvergyártáshoz. Ebből a célból 1849 februárjában az „ágyúöntéshez megkívánható” vasat Lövétéről küldik az udvarhelyszékiek a kézdívasárhelyi ágyúöntő műhelybe „azon reménységgel, hogy midőn elég ágyújuk lesz, Udvarhelyszék fedezésére is juttatnak belőle”.

Horváth K. János széki kormánybiztosnak azonban szándékában volt a fegyvergyártás megindítása a lövétei (szentkeresztbányai) vashámban is, amely a forradalommal szimpatizáló Gyertyánffy testvérek tulajdonában volt ekkor. Már 1849. február 21-én utasítja az oláhfalvi járási bírót, Kandó Mihályt, hogy „Gyertyánffy Jánosnak a hámbor körül munkásokat rendeljen” favágásra és szénégetésre. Márciusban Ugron László alkirálybíró és Fekete István helyszíni szemle után arról számolnak be – Csányi László, Erdély teljhatalmú kormánybiztosának -, hogy az „olvasztókatlan” mindennap dolgozik, és a szénégetés is folyik. „Ezeknél fogva – írják jelentésükben – egy hét múlva megindul (ti. a termelés) és mindennap öntetnek golyót”. Fekete István mérnök elkészítette az öntendő golyók modelljeit, s március 21-én megérkezett Csányi Lászlótól a 2000 pengőforint is „a lövétei hámbor részére ágyúk és golyók öntése végett”.

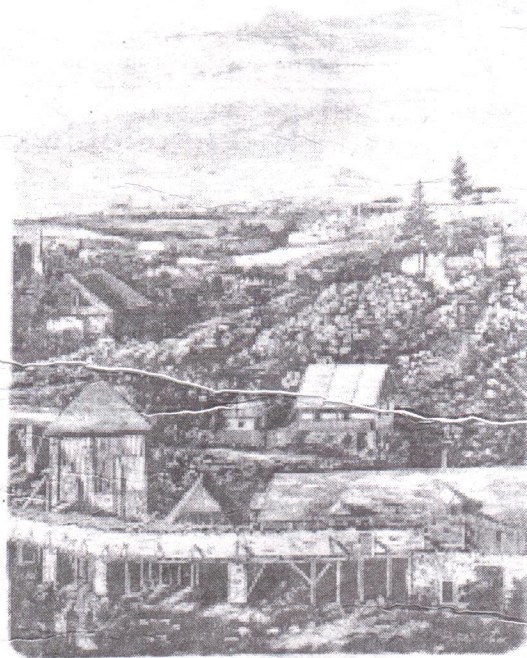
Csányi nem csak tölténygyárat, hanem ágyúgyárat is szeretett volna felállítani a lövétei határban fekvő kohó – és hámbortelepeken az itteni nyersanyag, mint bő forrás felhasználásával Gábor Áron vezetése alatt. Legalábbis ez tűnik ki a háromszéki kormánybiztoshoz küldött rendeletéből, melyben úgy intézkedik, hogy Gábor Áron tüzér főhadnagyot azonnal indítsák útnak, hogy „Lövétén. Kéroyban fekvő vasgyárakban öntessen a lehető legnagyobb sietséggel mentől több ágyúkat – és ezekhez golyókat, egyszersmind mentől több ifjú embereket az öntendő ágyúk mellé tüzéreknek oktasson be.”

A tervbe vett ágyúgyártás végül is nem valósult meg, „viszont a golyóöntés hamarosan megindult a lövétei hámborban és jelentős méretűvé fejlődött”.

A vasgyár azonban megszenvedte a későbbiekben a hadiipari tevékenységét. A vesztes fehéregyházi csata után (1849. július 31.), melyben Petőfi Sándor is eltűnt, az itt átvonuló orosz hadak megtorlásképpen feldúlták a hámbortelepet, s porig égették az öntődét a töltőhíddal együtt.

✎ Mihály János

A lövétei vashámbor

Grafika Orbán Balázs, A székelyföld leírásából

Értesítés

Lövéte község RMDSZ szervezete tisztújító közgyűlést tart 2001. március 30-án este 7 órától a Községi Könyvtárban.

Az elnökelölések benyújtása írásban történik, határidő március 28. du. 15 óra.

Feltételek: lövétei lakhely, minimum 3 éves RMDSZ-tagság, önéletrajz és program, javaslat legalább 3 személytől.

A szükséges iratokat szíveskedjenek eljuttatni Sorbán Józsefhez a Községi Könyvtárba, vagy Egyed Józsefhez.

A tagsági díj a tisztújító közgyűlés előtt fizetendő.

A községi RMDSZ választmánya

Vicc

Egyszer egy híres kémikus Ferenc József előtt igen érdekes kísérletekkel egybekötött felolvasást tartott. Az első kísérlet bevezetésképpen a király felé fordulva így szólt:

- Most pedig az oxigén és a hidrogén lesznek bátrak öfelsége előtt vegyületté egyesülni.

Beder Tibor főtanfelügyelő

(folytatás az első oldalról)

(részletek):

Az 1848-as szabadságharc 153. évfordulóját ünnepeljük. Ez az ünnepség nem csupán kivételes érzéseket táplál, hanem kiváló tanulságokat is, amely az erdélyi magyarságot segítheti abban a nemes küzdelemben, amelyet "léteért és megmaradásáért" viv nap mint nap. ... Nem akarok most kitérni Kossuth Lajos útjának másfél évszázados eredményeire, amely 1848. március 15-én a szabadságharc pest-budai kitörésével kezdődött, és 1849. augusztus 13-án a világosi fegyverletétellel ért véget. Ez a 17 hónap bebizonyította, hogy bármilyen kis egy közösség, megis óriási erőt képvisel, ha szabadságért harcol. Példa nélküli az elszántság és kitartás, amellyel a székelység védte szülőföldjét. Pedig akkora hadsereget Napóleon óta nem látott Európa, mint amekkorát akkor Magyarországra zúdítottak. A háromszoros túlerőben lévő, jól felfegyverzett császári és cári hadseregek végül is vérbe fojtották a szabadságharcot. Korabeli leírásokból tudjuk, hogy Világos mellett egy kis magaslatról a cári vezér mellől nézte végig Görgey, hogyan hordják a katonák halomba a puskákat, kardot és zászlót. Volt olyan, aki sirt, volt olyan, aki főbe lőtte magát. Augusztus 17-én Damjanich János tábornok feladta Aradot. Utána Borosjenő, Munkács, Pétervár, Komárom is kapitulált. Milyen fintora a sorsnak, hogy az említett helységek egyike sem tartozik ma Magyarországhoz. Nekifogtak a haditörvényszékek felállításának. Haynau önértetesen jelentette Bécsben: Egy évszázadig nem lesz több forradalom Magyarországon, mert gyökerestől irtom ki a gázt. Tömeges kivégzések voltak, a börtönök megteltek, a bujdosók ellen hajtóvadászatot rendeltek el. ...Vajon hiábavaló volt-e a forradalom? Vajon e nélkül is elindult volna a polgárosodás folyamata? Végül is arra a következtetésre jutottam, hogy a jogos harc sosincs hiába. Ha elbukott, akkor is ért valamit. A leverett forradalom is előmozdítja a történelmet. A forradalmat kiváltó szándék egy nagy közösség érdeke. Célja a leverés után is tovább él. ... Hogyan hasznosíthatjuk 1848 tanulságait és annak üzenetét? A kérdés az: Mi az, amit mi, erdélyi, székelyföldi magyarok akarunk? A választ egyetlen mondattal is meg lehet fogalmazni: Azt, hogy dedunokáink is magyarként élhessenek Erdélyben és Székelyföldön. Ha ezt az igényünket elfogadják, minden egyéb csak részletkérdés, amiben nagyon könnyű megegyezni. Ha nem akarják elfogadni emberi jogainkat, akkor kezdődnek a bajok. Mert kénytelenek vagyunk szervezkedni, pártoskodni, ellenségeskedni, panaszkodni, szövetségeseiket keresni ahogy lehet, de lemondani soha. Álljunk már talpra, mert térden állva, lehajtott fővel nem lehet jogokat nyerni. Erre figyelmeztet bennünket az 1848-as szabadságharc emlékezete.

Egyed József

Kedves vendégeink!
Tisztelt falustársaim!

1848 tavaszán megmozdult Európa. Február 23-án forradalom tört ki Párizsban. A forradalom futótűzként terjedt tovább, s Prága után március 13-án Bécsben kelt fel a nép. Pesten március 15-én Jókai felolvasta a 12 pontot, Petőfi elszavalta a Nemzeti dalt.

Ez a nap jelentette a forradalom kezdetét, és "eredményei olyanok, melyek e napot örökre nevezetessé teszik a magyar történelemben"- írja Petőfi Sándor naplójában.

Kossuth, Széchenyi, Táncsics Mihály, Batthyányi Lajos, Deák Ferenc, Bem apó, Görgey, Gábor Áron, az aradi tizenhárom.....

Elegendő felsorolnunk ezeket a neveket, s máris leperegnék előttünk az 1848-as szabadságharc eseményei. Hasonlóképpen vagyunk történelmünk más nagyjaival is, elég csak Szent István királyunkat, Szent Lászlót, Mátyás királyt, Bethlen Gábort vagy Rákóczi Ferenc nevét említeni, s máris felidéződnek bennünk nagy őseink cselekedetei, dicső tettei.

Minden kornak megvoltak a maga nagyjai, megvoltak a követendő utat megmutató személyiségei, akik nemzetünk érdekeit tartották fontosnak minden előtt.

Minden hasonló megemlékezéskor, ünnepelskor megpróbáljuk megérteni és megfogalmazni őseink ránk hagyott üzeneteit. Megpróbáljuk korukat összehasonlítani a mával.

Keressük Kossuthot, a ma Széchenyiét, aki vallaná, hogy: „Ha lenyesik szárnyamat, gyalogolni fogok, ha levágják a lábamat, kezemen járok, ha ezeket is kiszakítják hason csúszom csak használhassak nemzetemnek.”,

keressük a lángoló Petőfit, a márciusi ifjakat, Damjanich Jánost a tavaszi hadjáratok kiváló parancsnokát. Hol van gróf Vécsei Károly bajtársi szeretete, akit Haynau különös kegyetlenséggel sújtott: végig kellett néznie társai kivégzését s mivel már nem búcsúzatott senkitől -az előtte kivégzett Damjanich János kezét csókolta meg. Keressük Kölcsey Ferencet, hogy még egyszer biztasson: „.. a haza minden előtt”. Hol vannak?

Vannak-e olyan elszánt és nemzetükért életüket áldozó vezetőink, akik mögé mi, a ma közkatonái, honvédei felsorakozhatnánk?

Mert szükség volna rájuk!

Szabadságvágyunk és sorsunk kezünkbe vételének az igénye még él bennünk, ha gyertyányi lánggal is: de él.

Hagyják-e kialudni?

Egy évezredet kezdünk. Ezt a történelmi időt a történészek meg fogják írni, kiértékelni, s talán 50-100 év múlva derül ki, hogy a mostani megnyert csatajelentések hamisak-e vagy igazak voltak.

És mit írnak rólunk, helybélielkről, közkatonákról a krónikák? Igazat adnak-e azoknak, akik ma azt mondják, hogy a közért nem érdemes tenni, nem érdemes áldozatot hozni? Mit hagyunk magunk után? Oda tudjuk-e adni harangjainkat Gábor Áronnak, hogy diák tűzérei ágyúként szólaltassák meg? Unokáink mit fognak tanulni erről a korról és milyen nyelven?

Kedves falustársaim!

Minden nemzedéknek meg van a maga feladata, melyet helyette nem végezhet el senki.

Napjaink történései hasonlítanak az 1848-as évihez. A világ átrendeződése folyik, s ilyenkor, akárcsak 1848-1849 között, egy ki nem használt óra akár egy évszázadra is visszadobhatja sorsunk jobbra fordulását. Petőfivel mondom én is, hogy:

“Nekünk nincs a világon testvér nemzetünk, melytől segítséget kérhetnénk, mely segítséget adna; egyedül állunk, mint a magányos fa a pusztában ; nem támaszkodhatunk másra, csak az Istenre és magunkra.”

A szülő-gyermek...

(folytatás az első oldalról)

Pl.: Anni öntözi a virágokat. „Jól van így, édesapa?” „Aha”-mondja az apa és olvassa tovább az újságot. Anni később a testvérét kezdi öntözni.

Máskor a gyerekekre csak akkor figyelünk, ha rosszat cselekedett. A rossz cselekedetet azért is elkövetik, hogy a felnőtt rájuk figyeljen, mert ők igénylik az odafigyelést. A gyerekekre többféleképpen lehet odafigyelni: megsimogatjuk a fejét, helyeslően bólintunk, veled játszunk.

2. Jutalmazás

A gyerekek naponta sok olyan dolgot cselekednek, amelyekért meg kell jutalmazni. Figyeljük meg, hogy mit tett jól, dicsérjük meg.

„Nagyon ügyes voltál, hogy lehalkítottad a tévét.” „De jó, hogy segítesz bevásárolni.” „Úgy hallottam, hogy szépet rajzoltál az oviban, ügyes vagy.”

A dicséretet a jó tett után azonnal kell alkalmazni, hogy a gyerek tudja, miért van. A dicséretből a gyerekek pontosan tudják, hogy őszintén, szívből jövő-e vagy sem. Sokszor a gyerekek olyat tesznek, amit a szülő megszokottnak tart. A megszokott dolgokért is meg kell dicsérni. Hangsúlyoznunk kell a gyerek jócselekedeteit, hogy ezáltal növeljük önbizalmát.

3. Nemet mondani és tiltani

Határok megszabása

A gyerekek egész nap mozgékonyak. Néha kellemetlen dolgokat művelnek, például nyafog, hogy édességet szeretne, a játékait nem akarja összeszedni. Ha a szülők fárasztónak tartják ezeket a dolgokat, akkor határokat kell szabni. A határokat nehéz megállapítani. A gyerekek nem tartják be, ezért a szülőknek határozottan kell fellépniük, amikor közlik a gyerekekkel, hogy viselkedése elfogadhatatlan.

Nemet mondani és tiltani

Meg kell tanulni nemet mondani, ez a határok megszabásának egyik módja. Mondjunk nemet, ha a gyerek olyat kérdez, vagy tesz, ami a szülőnek nem tetszik. Magyarazzuk meg, hogy miért tiltottunk meg valamit, miért mondtunk nemet.

Van úgy, hogy a gyerekek ellenőrzik, komolyan beszéltünk-e vagy sem. Ezért, ha kijelentjük, hogy **NEM**, annak nagyon határozottnak kell lennie, és ne változtassunk rajta. Ne használjuk túl gyakran a nemet, mert a gyerekek bizonyos idő után nem fogják komolyan venni. Magyarazzuk meg, hogy miért nem szabad valamit tenni.

4. Mellőzés

A gyerekek gyakran rossz cselekedetükkel akarják magukra vonni a figyelmet. Ha rájuk figyelünk, tovább folytatják. A legjobb megoldás, ha nem vesszük észre, vagyis mellőzzük.

„Anyuka vehetek még fagyit?”

„Nem, mert már vettél egyet!”

„Még egyet kérek!” – az édesanya nem reagál, nyugodtan tesz-vesz.

Nagyon nehéz mellőzni. Inkább azokra a gyerekekre hatásos, akik siránkozók, hisztisek, idegesek. Kivételes esetekben nem mellőzünk, azonnal közbelépünk: például ha ollóval, késsel játszik, kivesszük a kezéből.

5. Elkülönítés

Van eset, hogy a gyerekek felügyelet nélkül vannak. Mihelyt a

testvérüket meglátják, veszekednek, bosszantják egymást. Ilyen esetben a figyelmen kívül hagyás (mellőzés) nem hoz eredmény. Legjobb az, ha ilyenkor elkülönítjük őket, nem hosszú időre, hanem percére egy kellemetlen helyre, például egy sarokba. Magyarazzuk meg, hogy ez miért van, de ne magyarázkodjunk. Öt perc után visszaengedhetjük, ha már elmúlt a „hisztije”, nem szükséges más büntetést is kiszabni. Jobb, ha odafigyelünk a jóra, amit tesz. Abban az esetben, ha nem tudjuk a gyereket uralni, egyetlen módszer az elkülönítés.

6. Büntetés

Ha a tiltás, mellőzés, elkülönítés módszerei nem vezetnek eredményre, akkor meg kell próbálni a büntetést. Meg lehet büntetni azzal, hogy elveszünk kedvenc játékát. „Ha még focizol a szobában, elveszem a labdát.”

A büntetések kellemetlenek, tehát ne vigyük túlzásba. Ne fenyegetőzzünk olyannal, amit nem tudunk megtenni, mert ennek semmi értelme. Ne büntessünk túl gyakran, mert a gyerekeknek ez is megszokottá válik, és már nem fog rá hatni. Inkább erősítsük meg a jó bennük, figyeljünk a jóra, amit tesz. Így megelőzhetjük a gyerek negatív modorát, amellyel fel akarja hívni magára a figyelmet.

Jól jegyezzük meg: **A gyerek abból tanul, ahogyan él.**

1. Ha a gyerek ellenséges légkörben él: megtanulja a durvaságot.
2. Ha a gyereket folyton szidják: ő is megbélyegez másokat.
3. Ha a gyereket gyakran csúfolják: elbizonytalanodik.
4. Ha a gyerekekkel megértők lesznek: türelmes lesz.
5. Ha a gyereket megszegyenítik: félni fog.
6. Ha a gyereket bátorítják: elégedett lesz.
7. Ha a gyerek biztonságban él: lesz hite.
8. Ha a gyereket dicsérik: tiszteltudó lesz.
9. Ha a gyereket biztatják: önbecsülést szerez.
10. Ha a gyerek tisztességben él: igazságszerető lesz.
11. Ha a gyerek bizalmat és bátorságot kap: a világban szeretetre lel.

Megjegyzés: Ez röviden a holland családsegítő tanfolyam anyaga. A következő hónapokban szó lesz: az óvodáskori nevelés fontosságáról, mit jelent az iskolaérettség, tendenciák a mai nevelésben, nevelési kislexikon szülőknek és egyebek, amikről a szülők még olvasni szeretnének.

GYEREKSZEMMEL

A szülők tíz parancsolata

1. A gyerek előtt ne veszekedj, ne káromkodj!
2. A káros szenvedélyekről mondj le!
3. A szülők egyformán szeressék gyerekeiket!
4. Ne verd meg a gyereket!
5. Az apa ne igya meg a pénzt, amit keres!
6. Ne ess a gyerekekkel olyan ételt, amit nem szeret!
7. Ha azt akarod, hogy a gyerek tiszteljen, te is tiszteld!
8. Hallgasd meg gyerekeid véleményét!
9. Bátorítsátok a kitartásra!
10. Ne hazudj a gyerekeknek!

Gergő meséje

Régebben az emberek nyáron, amikor a mezőre mentek, a gyermekeket réahagyták a nagyobb legénykékre. Ezek összeegyezték egy páran, hogy szerre mennek megenni az ebédöt, egyik helyre, s a másik helyre. Meg is ették így szerre mindenütt egymásnál az ebédöt, de sehogy se laktak jól vele. Eszibe jutott akkor Gergőnek, hogy náluk van savanyótej is. Az ajtó fölött vót egy póc, s ott tartották a savanyótejet. Vett Gergő egy ilyen karosszékot, s réatett egy kisebbet, hogy felérje. Csak ahogy mind ágaskodott, leverte a dézsát, s mind kárba ment a savanyótej. Megijedt Gergő, hogy az apjék erőssen megverik ezért, s kifutott a házból. Futott le Almás felé, hogy valahol szolgálatot keresne, hogy ne kelljen hazamenjen.

Hát ott mindgyár a falu szélén réaszól egy ember:

- Hová mész te, kisfiú?
- Én szolgálatot keresnék.
- No, nekem is egy ilyenforma legényke kellene juhokat őrizni – mondja az ember.

Gergő el is szegődött hozzá. Másnap tettek föl neki kenyeret, szalonnát, gyufát s hagymát, s indult a juhokhoz.

A juhok, ugye, mind összébújtak a nagy melegben. Tüzet rakott Gergő, hogy megsüsse a szalonnát, de a száraz avaron elkezdett harapózni a tűz. Meggyúlt a juhokon a gyapjú, s mind elégték. No, most már nem vót mit csináljon Gergő. Elkeseredve ment tovább szerencsét próbálni.

Karácsonyfalván megint találkozott egy emberrel, akinek éppen szolga kellett az erdőléshez. El is mentek ketten az erdőre fájert az ökrökkel s a tehennel. Másnap osztán, hogy már tudta a helyet, egyedül küldte a gazda a szekerekkel. Meg is rakta fával a szekereket, de közbe esső lett, megsikosodott az út, s az ökrök nem birták a terüt. Gondolta Gergő, befogja a teheneket is, hogy könnyebb legyen az ökröknek. Kereste, hol kap egy lyukat, ahova köthetné, de csak hátul a nyújtón kapott, s ezért oda fogta bé a teheneket. No, aztán húztak is addig kétfelé a marhák, amíg feldöjtötték a szekeret.

Hát nem vót mit csináljon, tovább állott. Lesz, ami lesz, ment Oklánd felé. Ahogy ott menyen a falu között, egyszer csak az egyik házból megszólitsa egy vénasszony:

- Kit keresel te, legényke?
- Én szolgálatot – azt mondja -, ha valaki megfogadna.
- No, én megfogadlak – mondja a vénasszony. – Egyéb dölgod nem lesz csak az, hogy mindennap vigyél föl engem Szentmártonba a doktorhoz, mer beteges vagyok.

Hát örvendett a csóró, hogy egyéb dolga nem lesz, s ezt könnyen el tudja végezni.

Másnap szól az öregasszony, hogy no, indulhatnak.

- Hol vannak a lovak – kérdi a legényke -, hogy fogjam bé?
- Nincs se lovam, se szekereim, azért fogadtalak, hogy te vigyél bé Szentmártonba – mondja a vénasszony, s odaadta a doktornak járó pénzt is.

Hát mégés, gondolja Gergő, megpróbálja. Fölvette a vénasszonyt a hátára, s elindultak. De erőssen elfáradt az úton Gergő, s amikor megérkeztek a doktorhoz, Gergő megbotlott az ajtóba, s a vénasszony béterült a ház közepibe. Erre Gergő sem maradt egy helybe, megfutamodott, s ahogy tudott, igyekezett el onnan. Akkor jutott eszébe, hogy nála maradt a doktornak való pénz. Indult is rögtön hazafelé. Karácsonyfalvát s Almást kikerülte, hogy ne akadjon össze vót gazdáival.

Így számolt le otthon Gergő a savanyótej árával.

Elmondta Lázár István 1969-ben, akkor 48 éves.

Gyűjtötte: Borsos Enikő

Az erdő sűrűjében

Az erdő sűrűjében voltam én;
én, egy árva kisleány,
akit félelem töltött el:
vad és sötét borzongás.

Dörög az ég, tüzes nyilait hajtja le
- mintha minden ellenem volna –
akár egy ellenség, aki vesztemet
akarja.

Futok, egyre csak rohanok...
de a fák hatalmas ágait
elém lehajtja, s mintha azt sutogná:
„Itt nem mész el, nem hagyom.”

✍ Lázár Noémi VI. B

Diákhumor

- Fiam, mindjárt nyolc óra, miért nem készülödsz az iskolába?
- Én ma nem is megyek, mert a tanár úr azt mondta, meg ne lássa azt, aki nem tanulta meg a verset.

- Érdekes, a közlekedésben pont fordítva van, mint az iskolában.
- Hogyhogy?
- A rendőr bácsi tartja fel a kezét, és mégis a gépkocsivezetőnek kell felelnie.

- Ügyes bátyád van - szól a tanító bácsi a második osztályos Pistikének.
- Csak az a kár, hogy nem tudom mindenben követni.
- Miben például?
- Ő látogatás-nélkülön folytatja a tanulmányait.

✍ Az oldal anyagát összegyűjtötte Mihály János

Homoród menti népdalvetélkedő Szentegyházán

Folyó év március 3-án került sor Szentegyházán a Gábor Áron Művelődési Otthonban megszervezett idei Népdalvetélkedőre, amelyen Lövete is képviseltette magát. A rendezvényen hat Homoród menti helység volt jelen, éspedig: Homoródújfalú, Homoródmás, Lövete, Szentkeresztbánya, Szentegyháza és Kápolnás. Lövétéről tíz népdalénekes és a népzenekarunk lépett színpadra. A népdalosokat életkoruk függvényében három csoport keretén belül értékelték a háromtagú zsűri. Lövétét a három csoportban Lázár Albert, Pál Ilona, Lázár Béla, András Árpád, Lifu Hajnal, Ladó Gyöngyvér, ifj. Lázár Béla, Lázár József, Gábor Róbert és Mihály Kinga képviselte, valamint a zenekar tagjai (ugyan versenyen kívül léptek színpadra, mivel egyedüli zenekar volt a rendezvényen): Mag István, Török József, Lázár Béla, György László és László Imre. Szeretném megköszönni népdalosainknak, népzenezeinknek, hogy ezen a színvonalas rendezvényen hozzájárultak megőrizni Lövete hírnevét. Úgy érzem, külön köszönetet érdemel Lázár Béla, aki az énekesek felkészítésével foglalkozott, Pál Ilona néni, aki az idősebb korúak közül harmadik díjat nyert és András Árpád, aki a középkorúak közül a legjobbnak bizonyult. Egyben szeretném megköszönni Lázár Sándornak azt, hogy a csoport részére ingyenes szállítást biztosított.

☞ Lázár Zoltán Boros

Képek Lövete történetéből

Magyar leventék 1942-43

Az almaecet

Különböző salátákhoz és ételekhez az ember szívesen fogyasztja az almaecetet annál is inkább, mert szervezete kívánja.

Bizonyított, hogy az almaecet kedvező élettani hatása magas káliumtartalmával függ össze. Előnyösen befolyásolja a szervezet lúg-sav egyensúlyát, elősegíti az emésztést. Az almaecet kiváló minőségű alma levéből készül, az almalevele és almabor erjesztése útján. Az alma valamennyi élettanilag értékes alkotó elemét tartalmazza. Ételek és saláták ízesítéséhez használják. Vízrel felhígítva, mézzel édesítve – vagy édesítés nélkül – 2 kiskanál almaecet fogyasztása étkezés közben javítja az ellenálló képességet, az általános erőnlétet.

Megakadályozza a zsírlerakódást a szervezetben, ezért rendszeres használata megóv az elhízástól.

Ibolya (*Viola odorata* L.)

Előfordulás: Erdőkben, bokros helyeken, kertekben mindenhol előforduló kék virágú, illatos növény. Levellei hosszúnyelűek, lemezei kerek csipkés széllel.

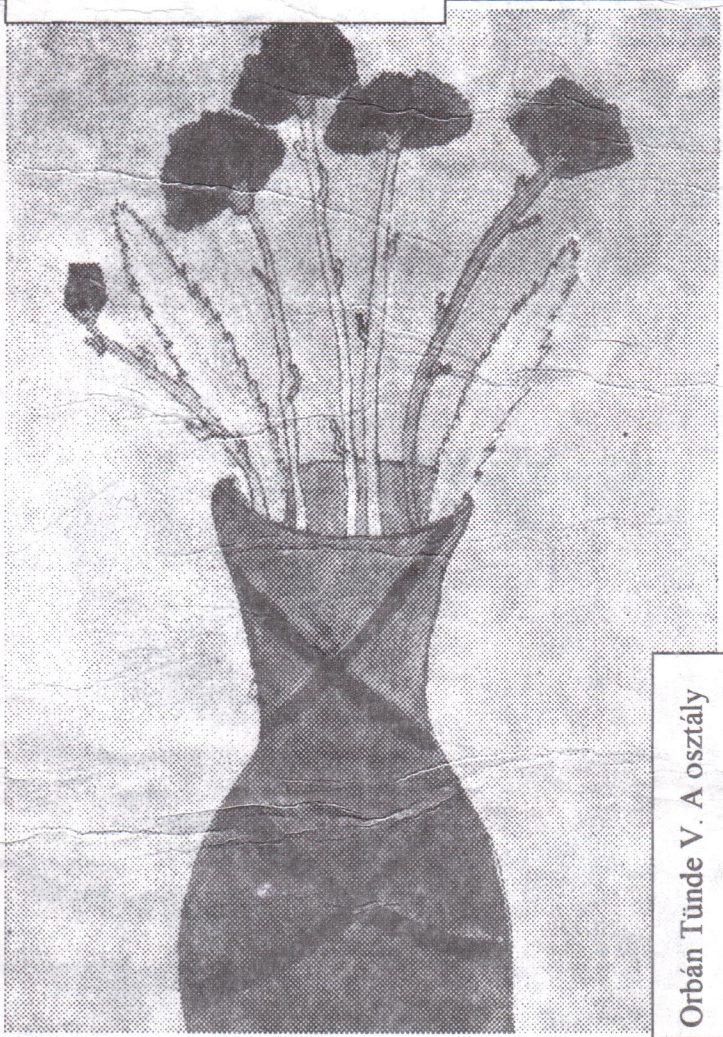
Gyűjtési idő: Március és május között, amikor virágzik. Gyűjthető a virág, a levél és a gyökér.

Ajánlás: Elsősorban köhögés és tüdőhurut esetén használják, mint köptetőszert. Teájának nyugtató és értisztító hatása is ismert. Külsőleg alkoholos tinktúráját reuma és izomgyulladás esetén használják bedörzsölő szerként.

☞ Lázár Erzsébet

2001. Március

Március 8-ra édesanyámnak

Orbán Tünde V. A osztály

Néhány tavaszi jó tanács

- a paradicsom és a paprika számára a talaj-előkészítéshez használjunk disznótrágyát, mert ezeknek növényeknek magas a káliumigénye (K), és a disznótrágya tartalmazza a legtöbb káliumot. Így növényünk majd a betegségekkel szemben ellenállóbb lesz.

- ha palántálás esetén száraz a talaj, ne csak annyira öntözzük meg, hogy épp az elültetésre kerülő palánta gyökere legyen nedves talajban, hanem legalább 10 cm-re áztassuk át a talajt. Ez azért fontos, mert ha csak gyengén öntözzük meg a talajt, akkor gyakrabban kell öntözni, és a sokszori öntözés iszaposítja a talajt, ami könnyen a növények megfulladását idézheti elő. Az öntözés ezen formája érvényes nem csak a palántáláskor, hanem száraz nyár esetén is, vagyis inkább öntözzünk gyérebbe, de akkor áztassuk át jól a talajt!

☞ Lázár László
agrármérnök

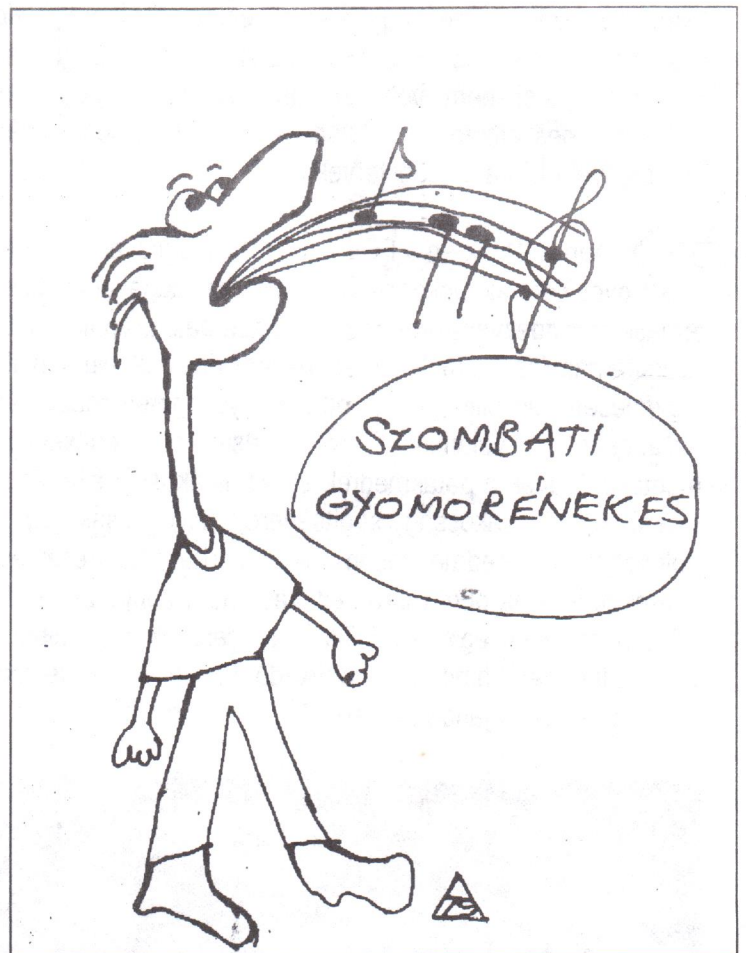
Találós kérdések

1. Melyik várban nincs katona?
2. Kerek, mint a labda,
Piros, mint az alma.
Rétes, de nem béles,
Kóstoltam, de nem édes.
Mi az?
3. Hol kaszálják a szénát?

A megfejtéseket kérjük Mihály János tanár úrnak április 10-ig odaadni. A helyes megfejtők között könyveket sorsolunk ki.

Eddigi nyerteseink:

1. Márton Szabolcs V. Á
2. György Attila VI. Á
3. Lázár Zoltán VI. Á
4. Forgács Mónika VII. Á
5. Forgács Ervin VII. Á
6. György Szidónia VII. Á
7. Szain Ibolya VII. Á
8. Pál Imelda VII. B
9. Bálint Emőke VII. B

Hírek

⇒ Elkezdődtek a készülődések a II. Lövetei Falutalálkozóra. A szervezők ezt a rendezvényt kétnaposra tervezik (2001. augusztus 11-12), és az egyik fő szempont, hogy semmiképpen se maradjon alul az első ilyen lövetei rendezvény színvonalánál. Ehhez a kellő időben szükség lesz a lakosság segítségére is.

⇒ Sikeres Nőnap Ünnepséget szervezett a Lövetei Ifjak Egyesülete március 8-án. Az erre az alkalomra összeállított műsor tartalmazott vidám jeleneteket, monológokat, nótacsokrot, na meg volt balett és divatbemutató is. A rendezvényen összesen 126 személy vett részt.

⇒ A Lövetei Kiáltó munkatársai megbeszélést tartottak a kiadvány múltját, jelenét és jövőjét illetően. A megbeszélés folyamán megállapítódott az a tény, hogy az indulási időszakhoz viszonyítva, amikor a legnagyobb probléma a pénzhiány volt, most hiány inkább az írások terén mutatkozik. Éppen ezért a megbeszélés egyik célja volt felmérni a lehetőségeket néhány olyan rovat rendszeressé tételére, amelyek biztosíthatnák a lap minden havi megjelenését.

⇒ Március 16-án került volna sor a Felsőhomoródmente Kistérség közgyűlésére, hogyha az egyesület tagjai megfelelő számban megjelentek volna. Mivel az alacsony létszám miatt az összejeövetel nem volt jogerős, így az egybegyűlték kötetlen beszélgetést folytattak a Kistérség elért eredményeiről és a további tervekről.

⇒ Április 21-22-én a FÖLD NAPJA alkalmával a Lövetei Ifjak Egyesülete az Önkormányzattal és az iskolával közösen tematikus rendezvényeket szervez. Szombaton, április 21-én falutakarítás lesz, amely során mindenkinek alkalma nyílik ingyenesen elszállíttatni az otthon gyűjtögetett háztartási hulladékát, valamint önkéntesek segítségével megtakarítodnak a patakmedrek és az utcák is. A szervezők számítanak a lakosság segítségére, mivel csak együtt dolgozhatunk eredményesen. A takarításban résztvevő gyerekek jutalma nem marad el! Vasárnap, április 22-én de. 10 órakor nyílik egy rajzkiállítás a gyerekek munkáiból a Kultúrotthonban, amit egy vetélkedő követ. A nyertéseket minden esetben ajándékok várják!

A székelyudvarhelyi Human Reform Alapítvány által szervezett képzések

Szakképzési tanfolyamok:

- Elárusító – kereskedelmi
- Mészáros
- Pincér
- Szakaes
- Cukrasz
- Állatorvos
- Acs
- Kőműves
- Fakitermelő
- Fafeldolgozó

A tanfolyamok ára: 1.000.000 lej tandíj + 200.000 lej vizsgadíj

Képesítést nyújtó tanfolyamok:

- Számítógép-kezelő
- Könyvelés
- Számítógépes könyvelés
- Segédprogramozó

A tanfolyamok arai: 950.000-tól 1.400.000 lejig + 200.000 lej vizsgadíj

A tandíjakat két részletben is lehet fizetni. A tanfolyamot elvégzők a Tanügy Minisztérium által jóváhagyott bizonyítványt kapnak (beíródik a munkakönyvbe).

Szakonként 25 érdeklődő esetén a tanfolyamok Lovéten is megtarthatók.

Érdeklődni lehet a Human Reform Alapítvány székelyhelyén, Székelyudvarhely, Crisan utca 13 szám alatt, vagy a 216015-ös telefonon.

Vicc

1848. március 16-án Petőfi bemegy a Pilvax kávéházba. A pincér megkérdi:

- Vörösbort, mint tegnap?
- Dehogy, látja tegnap is milyen nagy balhé lett belőle?

A szerkesztőség véleménye nem minden esetben egyezik meg a cikkek tartalmával!!!

Kiadja a Lövetei Ifjak Egyesülete
Készült a Prodmetal nyomdában

Megjelent a Lövetei Polgármesteri
Hivatal támogatásával

Felelős szerkesztő: Sorbán József
Korrektúra: Andras Monika
Tördelés: L. L. Tamas